

відвідувачів, а також створюючи економічні, екологічні та культурні вигоди для місцевих громад.

Джерела та література

1. Івах Я. Є., Веклин О. Р. Проблеми раціонального використання природно-ресурсного потенціалу Західного регіону України. Людина та довкілля. Проблеми неоекології, 28(3–4). 2017. С. 9–21. Електронний ресурс. Режим доступу: https://lvivlis.gov.ua/lviv_forests
2. Дидів І. Б., Дидів А. І. Оцінка екологічних впливів туристичної діяльності на навколишнє середовище. Географія та туризм: матеріали IV Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди: (м. Харків, 26 лютого, 2021 р.) / за заг. ред. Лоцмана П. І. Харків: ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2021. С. 74–81.
3. Іванченко Н. М. Проблеми та перспективи розвитку рекреаційного туризму. Ефективна економіка. 2015. № 5. Електронний ресурс Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2015_5_80.
4. Липчук В. В., Дидів І. Б., Крупа О. М. Інноваційні напрями в агротуристичній діяльності. Причорноморські економічні студії. Економічний науково-практичний журнал. Одеса: 2021. Вип. 71. С. 139–144.

Драницький Д. С. – студент 4 курсу географічного факультету Волинського національного університету імені Лесі Українки,
Павловська Т. С. – кандидат географічних наук, доцент кафедри фізичної географії Волинського національного університету імені Лесі Українки

Багаторічна (1992–2021 рр.) динаміка абсолютних річних мінімумів стоку води річки Турія

Постановка проблеми. До найважливіших режимних характеристик водоносності річкового стоку належать екстремальні витрати води – це, насамперед, максимальні витрати води, що формуються в періоди проходження повеней чи паводків, та мінімальні – у меженний період. Мінімальний стік води річок є лімітуючим критерієм у питаннях водоспоживання, водокористування та охорони водних ресурсів. Тому вивчення

багаторічної динаміки витрат річки під час меженного періоду є важливим завданням для прогнозування розвитку гідрологічних процесів та ефективної адаптації населення й господарського комплексу до можливих варіантів коливань водності річки в умовах прояву глобальних, регіональних та локальних змін клімату та інтенсифікації господарської діяльності в межах водозбору [1, с. 89; 2, с. 49; 3, с. 38].

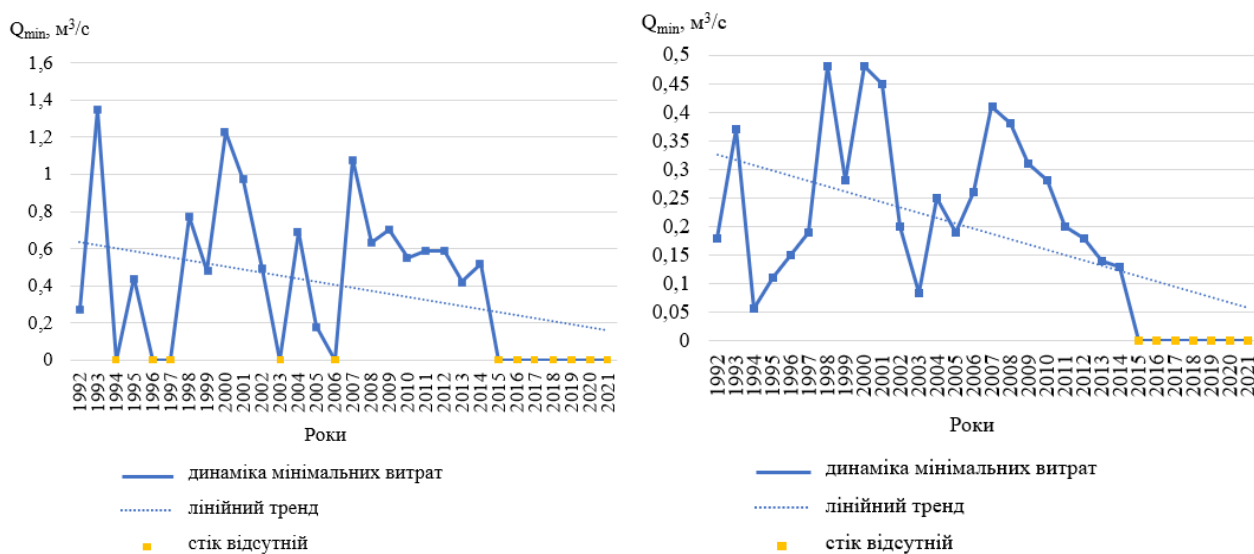
Мета дослідження – за даними Волинського обласного центру з гідрометеорології (далі – ВОЦГМ) проаналізувати динаміку абсолютних річних мінімумів стоку води р. Турія на гідропостах «Ковель» і «Ягідне» упродовж тридцятирічного періоду (1972–2021 рр.).

Результати дослідження. Річка Турія протікає в центральній частині Волинської області, є правою притокою Прип'яті. На річці функціонує два гідропости, на яких здійснюють спостереження за водним режимом річки – «Ягідне» і «Ковель». Гідропост «Ягідне» розміщений на західній околиці однойменного села, за 150 км нижче мосту по дорозі Ягідне – Крать. Гідропост «Ковель» розташований в північно-західній частині м. Ковель. Заплава річки на обох гідропостах лучна, місцями заболочена. Русло річки піщано-мулисте, заростає водною рослинністю.

Середнє за тридцятирічний період значення мінімальних витрат (до уваги брали найменші значення витрат упродовж року) р. Турії на гідропосту «Ковель» становить $0,40 \text{ м}^3/\text{с}$, а на гідропосту «Ягідне» – $0,19 \text{ м}^3/\text{с}$. Найнижчі значення витрат води річки протягом року більш характерні для літньо-осінньої (24 з 30 досліджуваних років), аніж зимової межені.

Динаміка коливань мінімальних витрат р. Турії впродовж 1992–2021 рр. має чітко виражену тенденцію до зменшення значень (рис. 1). У цей період є випадки відсутності стоку річки, чого не відмічалось ВОЦГМ раніше. Найбільший період відсутності стоку під час літньо-осінньої межені на гідропосту «Ковель» становив 163 дні, а на гідропосту «Ягідне» – 140 днів у 2021 р.; під час зимової межені – відповідно 91 день у 1994 р., і 28 днів у 2021 р. Найбільша тривалість відсутності стоку впродовж року відмічалась на гідропосту «Ковель» у 2018 р. (183 дні, з них 156 днів літньо-осінньої

і 27 днів зимової межені), а на гідропосту «Ягідне» – у 2021 р. (168 днів, з них 140 днів літньо-осінньої і 28 днів зимової межені).

а) гідропост «Ковель»

б) гідропост «Ягідне»

Рис. 1. Динаміка абсолютних річних мінімумів стоку води р. Турія (побудовано авторами за даними ВОЦГМ)

Висновки. Здійснене дослідження дозволяє констатувати, що багаторічні коливання мінімального стоку р. Турія мають однакові тенденції в її верхній і середній течіях – абсолютні річні мінімуми витрат з плином часу прямують до зменшення величин і на гідропосту «Ягідне», і на гідропосту «Ковель». Останні тридцять років спостережень характеризуються появою випадків відсутності стоку річки – вода не тече, річка нагадує водойму зі стоячою водою. Для виявлення причин таких змін мінімального стоку річки у перспективі актуальними завданнями вбачаються дослідження впливу кліматичних параметрів та видів антропогенної діяльності на водозборі на гідрологічний режим р. Турії.

Джерела та література

1. Ободовський О., Лук'янець О., Почаєвець О., Москаленко С. Багаторічна мінливість абсолютних річних мінімумів стоку води річок України. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Геологія*, 2019. 4(87). С. 89–95.
2. Павловська Т. С., Мельничук М. А., Рудик О. В., Білецький Ю. В. Багаторічна (1970–2020 рр.) динаміка мінімального стоку річки Стохід (гідропости «Любешів і «Малинівка»). *Шацьке поозер'я в контексті змін клімату*: зб. матер. VI Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 70-річчю від дня народження проф. Петліна В. М. (сmt Світязь, 1–3 жовтня

2021 р.) / за заг. ред. В. О. Фесюка. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2021. С. 48–52.

3. Павловська Т., Семенюк О., Коменда І. Багаторічні (1947–2019 рр.) коливання мінімального стоку р. Турії (гідропост «Ковель»). *Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку*: матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Переяслав, 17 листопада 2020 р.). Переяслав, 2020. Вип. 65. С. 38–40.

Кійко Я. П. – студентка 3 курсу
географічного факультету
Волинського національного університету
імені Лесі Українки;

Науковий керівник: кандидат
географічних наук, доцент кафедри
фізичної географії Тарасюк Н. А.

Розвиток туризму та рекреації на прикладі Британських островів

Постановка проблеми. Розвиток туризму та рекреації все більше проявляється в сучасному світі. Такий вид людської діяльності займає велику частину в статистиці структури економічної діяльності сучасних розвинених країн і одночасно забезпечує населення необхідним моральним та фізичним відпочинком.

Пропаганда розвитку туризму та рекреації серед населення, розвиток і розробка потреб регіону для такої діяльності, створення туристичних маршрутів та рекреаційних територій на прикладі Британського архіпелагу становитимуть значне покращення якості розвитку сфери діяльності та більш природоорієнтованого навантаження людиною.

Важливим критерієм для розвитку території в плані туристичної діяльності можна вважати інвестиційний інтерес до природничих ресурсів, адже фактично будь-яка ділянка землі повинна мати фактори притягання для заохочення до її відвідування і, відповідно, отримання прибутку [1,2].